

Избор најбажнијих бести из часописа

ОРУЖАРИ

Нико нема права да не зна
и нико неће бити принуден да не уме!

Милета Смиљанић
Нови Закон о раду
фаворизује капитал
на рачун света рада

Ђорђе Несторовић
Доста нам је ветрова
у груди, потребан
нам је ветар у леђа

Александар Бељаковић
Нема више дилеме шта се тиче технолошког и
економског вишка капиталиста - тај процес за
нас је завршен!

ДЕЦЕМБАР 2001

СИНДИКАТ МОРА БИТИ НЕЗАВИСТАН !

СМИЉАНИЋ : Синдикат мора да буде независан и од државе и од партија да би могао да делује. У Европи постоје случајеви кад се синдикат може везати за одређене партије, нарочито социјал-демократске иницијативе. На овом степену развоја нашег синдиката тако нешто не долази у обзир. Да смо у праву види се по томе шта је сада министар Миловановић, и како је прошао са његовим партиским везивањем синдиката.

Поводом покретања билтена ОО Самосталног синдиката Заједнице Наменских Производа чланови уређивачког одбора посетили су председника Самосталног синдиката Србије г. Миленка Смиљанића. Том приликом настао је овај интервју који објављујемо у целини.

"Оружари": Господине Смиљанићу, молимо Вас да радницима "Наменске" објасните која су права до сада имали запослени, а губе их доношењем новог Закона о раду?

Смиљанић: Старим законом запослени су имали отприлике сва она права која данас имају радници Европе. Та универзална права свима су подједнако била доступна. Значи да је нормално функционисало тржиште радне снаге, постојала је сигурност радног места, заштита радника на радном месту, начин утврђивања зараде и заштита утврђене зараде, заштита радника приликом отпуштања са посла, заштита радника приликом утврђивања да је технолошки вишак итд. То су све права која су постојала у старом закону, постојала и постоје у развијеним земљама Европе, а сада се то све новим законом делогира и то у име неке демократије, у име прогреса, у име реформи што је парадоксално и цинично. Може да дође у обзир да једна земља због нагомиланих вишкова отпусти одређени број радника, али онда држава заједно са синдикатима на националном плану мора да утврди јасан социјални програм и њиме реши шта ће бити са тим људима у процесу останка без посла. Влада Србије урадила је такав програм у склопу збрињавања радника "Заставе" и на њима је да оцене да ли је такав програм добар или не, али то мора да постоји јавно на националном нивоу, и тек тада се може радити радно законодавство које ће дати неки приоритет капиталу да би дошао у нашу земљу.

Не говоре истину они који тврде да је страни капитал обесхрабрен радничким правима која

имају наши радници. Страни капитал првенствено гледа многе друге ствари када жели негде да инвестира. Он одлучује на основу тога какве су царинске стопе, пореске стопе, могућност трансвера капитала, а онда гледа и радно законодавство. Њему гарантовано одговара институција колективних уговора да би он успоставио пропозиције између себе и рада због социјалног мира.

Ми смо изрицали врло меке оцене о анти-реформским и о анти-радничком карактеру закона али од сада не треба више бити мекан, јер је ово један ретроградан и анти-цивилизацијски закон који фаворизује капитал на рачун света рада.

Капитал се може оплођивати на два начина. Може се оплођивати тако што се улаже у производњу, у маркетинг, нове технологије, у развој марке итд. То је један мукотрпан посао који траје и његови ефекти нису тако велики и брзи. Али има и други начин: да капитал сабије најамнину, сабије зараду запослених, и одмах оствари профит. Ми се налазимо управо у том процесу.

Наше законодавство, а ја не знам шта је ту ко коме обећао, хоће да сабије и онако ниске зараде, да се ослободи вишкова радне снаге и у том простору створи муњевит екстра профит, брзо без улагања. Влада никада није обезбедила да неки ауторитет говори о овом проблему. О Закону о раду искључиво прича министар Миловановић који је нестручан.

"Оружари": Влада Републике Србије тврди да се Међународна Федерација рада позитивно изјашњава о новом Закону о раду.

(Наставак на страни 4)

Смиљанић: Жан Пјер Лавије директор Међународне организације рада затражио је од Артура Бронштајна, водећег стручњака за радно законодавство, да да свој суд о предлогу Закона о раду којег је предложила Влада Србије. Ево његовог мишљења о њему: "Структура закона је слабо кохерентна, делови који се односе на разне теме су јако лоше груписани, постоје одредбе које су врло сличне, а које се налазе у разним деловима закона и има импресиван број рупа. Укратко ради се о Закону који је писан на брзину и мало достојном земље као што је Србија, која сигуран сам, ваљда има боље правнике". Даље, он предлаже да он министру каже да овај закон не изнесе пред Скупштину. Треба доста радити на томе да се добије пристојан Закон о радним односима и да се тако уклоне проблеми помањкања рада достојног човека.

Жан Пјер Лавије, као добар дипломата пише Миловановићу писмо у коме каже: "Желео бих да обратите пажњу на пропусте у нацрту, на некогзистентност у структури закона. Стога би по нашем мишљењу законски текст требало даље поправљати пре него га усвоји Парламент Републике Србије. Уколико Ви то желите моћи ћемо Вам пружити помоћ..." Истовремено са овим писмом стиже и 168 примедби поводом ове верзије новог Закона која је ушла у Скупштину. Толико око тога шта је о Закону рекла. Међународна федерација рада.

"Оружари": У "Наменској" ради око 500 радника инвалида. На основу досадашњег Закона о раду они су били посебно заштићена категорија запослених. Како је ово питање регулисани новим законом?

Смиљанић: У овом закону оно није никако решено, кажу да ће оно тек бити решено у Закону о пензијском и инвалидском осигурењу. Ту нисмо нашли баш нека решења. Не знам, о том закону тек треба да се дискутује.

"Оружари": Од среде 12. децембра 2001. чланови Самосталног синдиката Србије крећу са организовањем протеста против Закона о раду. Реците нам нешто више о томе.

Смиљанић: Управо сте ме затекли у тренутку када сам имао консултације са великом синдикалном организацијом из Београда. Креће се у један систем протеста што је на неки начин изнуђено. Ми смо договорили са представницима Скупштине Србије да се усвоје педесет наших амандмана што би значило компромис над основним захтевом да се Закон повуче из Скупштинске процедуре пошто смо некако прихватили 50 амандмана којима би се поправио закон у смислу да се не дозволи фаворизовање капитала у односу на свет рада у тој мери.

Мислили смо да то поднесемо и социјално умиримо Србију и кренемо даље. Међутим, Влада се ставила изнад Скупштине, председник Владе нарочито, и одлучили су да иду на усвајање 19 или 20 наших амандмана. У сваком случају због тога што се не придржавају договора ми морамо дати свој одговор. Данас је договорено да се у среду крене у свим градовима са изласком на улице. То је, уствари, окупљање упозорења. Својим изласком радници морају да покажу своје немирење са овим законом. Овај протест не зависи само од синдиката. Радници који су остали без посла тражиће такву артикулацију или ће почети да се стихијски организују. У "Азотари" у Панчеву 500 људи ће остати без посла. Шта с тим људима, хоћемо ли да их побијемо? Ништа се не каже! Без социјалног програма нема ни транзиције ни реформе. То је азбука, то је први корак реформи. Влада није то урадила, а стално се хвали како је то урадила у "Застави". Тамо су они поцепали синдикате, направили су 9-10 организација и тиме су створили хаос. Тамо је у ствари и био највећи притисак. То је таква систем у коме се радикализована база судара са бирократизованим вођством и не може да прође, онда прави нови синдикат да би га прескочила.

"Оружари": У току су избори у Самосталном синдикату Србије. Докле се стигло?

Смиљанић: Избори теку према плану. Избори се морају завршити у току марта нашим конгресом. Очекујемо да ће они донети кадровску обнову, садржајна, реформска и статутарна решења. Прави кадрови сигурно ће добити нашу подршку.

"Оружари": Како оцењујете досадашњи рад синдиката у "Наменској"?

Смиљанић: За мене је "Наменска" симбол синдикализма у позитивном смислу. Ја не знам шта се сада тамо дешава, имам утисак да је дошло до неког малог застоја. Ево ја се сада нудим да ме позову, да поразговарамо, обновимо сарадњу и кренемо заједнички у синдикалне победе.

ИСПОВЕСТ ЈЕДНОГ МАТИЧНОГ БРОЈА

Радниче, радниче, срам те било, па ти и не знаш шта хоћеш, никад ти није довољно, колико год се сви трудили око тебе опет измишљаш.

Зашто се не бавиш мало собом, да обилазиш храмове културе, да читаш, да излазиш са пријатељима и породицом.

Док још миришеш на живот, порази своју некултуру друштвено-режимском културом. Па не желиш ваљда да се власт одржи на власти твојим менталним нивоом и да те таквог (нецивилизованог) представи и учлани у све светске форуме.

Власт има задатак, да те прво васпита (бар у томе имаш праксу), да те нахрани (жив си), да те обуче (немаш прехладу), да научиш да читаш (не између редова), да се залудан не бориш и бавиш политиком (она то ради уместо тебе).

Власт ти је обезбедила "пристојну" плату, али неморална корпа животних намирница; по некој тамо "такозваној" статистици вреди три пута више (додуше без одевних предмета), али опет ћеш све да потрошиш. Обезбеђено ти је и школство. Ако хоћеш да учиш, да уче твоја деца, додуше мораш купити књиге и прибор, и да схватиш да је поента живота култура, а не капитал, не новац (ионако га никад немаш). Хајде реци када си последњи пут дао деци џепарац, а да те не заболи џеп.

Ту је и здравство, ако се не дај Боже разболиш, партиципираће твоје тело као да си атлета (Франкенштајн). А ако се ипак разболиш, а лека нема Боже мој, ту је градско гробље које, своје услуге нуди на рате. Можеш слободно умрети као Ч О В Е К.

Нећеш, нећеш ти још у вечна ловишта, па преживео си ону "ничим изазвану агресију" за коју "нико није крив", иако си био глинену голуб.

Преживљаваш другу агресију, (можда гору од прве, прва брже убија) остајеш у фабрици и поред толиких спискова. Недоречен си и неморалан у својим захтевима, хваташ се за синдикалну организацију, кукаш, плачеш, оговараш принципијелно и морално руководство, тражиш већу плату, боље услове рада, ХТЗ-опрему. Твојој дрскости нема граница, сад хоћеш и право на рад кроз Закон о раду без тачке 105.

Сети се (не тако давно) кад је било посла, ти си радио, ишао на одморе, добијао стамбене кредите и станове (има примера где смо давали и по два стана потребном кадру).

Па зар са тобом таквим да "идемо на запад". Тамо се господине радниче ради и читавих дванаест сати, а ако је теби мала плата после радног времена, нађи додатно занимање. Ако си у свести толико алав, а глад ти је неугољива, уђи брате у приватни бизнис, олакшај живот и себи и нама. Видећеш, има ли код "приватника" макар

сувог хлеба уместо погаче.

Радниче, кажем ти најискреније промени своју несвест колективном свешћу, опасуљи се, замени тезу о саможивости тезом добробит нашег друштва. Затегни каиш још мало, (видео сам има места за још једну рупу), па не мислиш ваљда, да ако те Директор сутра пошаље "кући" да те мрзи, ма не, то је за твоје и наше добро. Веруј нама, нећеш ваљда веровати својој деци која су нон-стоп на улици и неваспитаној жени која зна (како ти кажеш) да из празне шерпе "извуче" готов ручак.

И сам видиш да је то само бајка. Да си читао Орвела "1984" знао би да те она поткрада и лаже. Зато пусти комшијину краву, не љуби ближњег свог, не алудирај на режимски систем и не критикуј његове вредности, пробуди се из сна суровог ужаса, промени себе и не дави своје људске вредности (полтрон, камелеон, љигавац).

Једном заувек угуши оно лоше у теби (љубав, вера, нада, истина) и добићеш мекану "демократију" преливену сочним сафтом (пуна су ти уста ње) да ти суво грло и празан желудац не блокирају мозак.

П.С. Кидисање с' моје стране, на мене самог (радник) не смета ником, па ни онима који мисле о мени (власт).

Пише **Раковић Зоран,**

МБ. 79447

(НАСТАВАК са 9. стране : НАШИ ИНВАЛИДИ)

Какав је садашњи статус инвалида у ЗНП?

Најкраће речено не из в е с т а н. У новом Закону о раду није више обухваћена област заштите радника инвалида како смо обавештени од председника Самосталног синдиката Србије г. Миљенка Смиљанића наш статус ће бити регулисан (не зна се када и на који начин?) Законом за социјалну и здравствену заштиту.

На састанку одржаном 10.октобра 2001.године, после исцрпне анализе статуса инвалида у ЗНП и начина решавања њиховог права на рад, са директором ЗНП Ђорђејем Несторовићем, дошло се до решења да Актив инвалида ЗНП понуди закључке са састанка који би био заједнички став организације инвалида и руководства ЗНП. Ми смо предлог заједничког закључка доставили директору 11.октобра 2001 и он гласи:

1. Сматрамо да је процес диференцијације радника инвалида који су имали алтернативу послу у ЗНП и радника који су везани искључиво за посао у ЗНП, осим ретких изузетака, завршен.

2. Актив инвалида подржава одлуку руководства ЗНП о престанку слања радника на плаћено отсуство до избора новог руководства Самосталног синдиката у ЗНП ...итд.

Закључци су усаглашени на одбору ОО Самосталног синдиката ЗНП и Општинском организацијом Савеза инвалида Србије од којих су и у потпуности подржани.

8. - Бојиш ли се лажи и лицемерја ближњих?

*** - **СНОВИ ТАМЕ** - ***

* Огрнути тамом светлости се боје многе свеће вешто, мерицом скривају све поразе људске у победе броје слободу зналачки ропством окувају.

9. - Бојиш ли се чега, или кога, или себе?

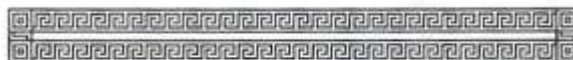
*** - **ГАЛЕРИЈА ЛАЖНИХ ЛИКОВА** - ***

* Како наћи себе у сјају нествара у гомили лажној с' маскама на лицу кад гађење ври, из сваког дамара сведоше човека на пуњену птицу.

10. - Твоја инспирација, да ли још трепери, или је крај свих крајева?!

*** - **У ВРЕМЕ УМИРАЊА** - ***

* Жене без лепоте, људи без радости свадбе без весеља, сахране без бола скрхасмо животе, згасисмо младости усахнула жеља, дивља и охолоа.

Занимљивости Електронске поште наше фабрике.

Сви заинтересовани радници ако су у могућности могу погледати Интернет презентацију наше фабрике на адреси www.zastava-arms.co.yu

Свакодневно на e-mail адресе ПЈ Организације и информатике стижу поруке из целог света у вези са нашом фабриком и инсталираном презентацијом на Интернету.

Ево једна из Канаде упућена интернет администрацији наше презентације

ДОБАР ДАН ! Прво да се представим, ја се зovem Драган Ковачевић и живим у Канади, град Хамилтон. Пре самог почетка да вам пожелим све најбоље, како у раду тако и у напредовању са производњом, и што веће СВЕТСКО тржиште. Пошто обично лутам по интернету и тражим информације и слике о нашем оружју које је ваша фабрика производила, нашао сам и вашу страницу на интернету која ми се много допала, и желим вам све најбоље.

Затим из Флориде, (преведена са енглеског иако се види да је бизнисмен пореклом са ових простора) такође упућена информатичарима у вези квалитета наше презентације.

Поздрав, Ја сам представник (једне познате америчке фирме), компаније за дистрибуцију многих светски познатих и признатих произвођача ловачко спортског оружја, полицијског и војног наоружања. Проверио сам вашу презентацију и **врло ми се свидело** то што сам видео, нарочито различите верзије пиштоља.

Ми овде смо заинтересовани за презентацију, дистрибуцију и продају целе ваше производне линије. Желели би смо да представимо ваше производе Америчком тржишту **које је увек знало да препозна и цени одличан квалитет Југословенског оружја.**

Што се тиче треће поруке, она је као занимљивост али издвојили смо је и превели мада би рекли да је дошла на погрешну адресу.

Драга господо, Овим путем бих желео да прибавим неке информације (и нормално цену) **вашег** производа, **М84 борбеног тенка** !?

Ваш искрено, Р. Јонес.

Врло нам је драго што је клијент на бази **наше Интернет презентације** стекао уверење да се и овај иначе технолошки врло компликовани производ може наћи код нас у Крагујевцу.